

TANIMLAR

İLK YARDIM NEDİR?

Ani olarak ortaya çıkan hastalık veya yaralanma durumunda; kişinin hayatını korumak, sağlık durumunun kötüleşmesini önlemek ve iyileşmesine destek olmak amacıyla olay yerindeki mevcut imkânlarla yapılan hızlı ve etkili müdahalelerdir.

İLK YARDIMCI KİMDİR?

Bakanlıkça belirlenen standartlara uygun eğitimi alarak, verilen eğitim çerçevesinde uygulamalar yapabilen ilkyardımcı belgesi sahibi olan kişiye denir.

ACİL TEDAVİ NEDİR? Acil tedavi ünitelerinde, hasta yaralılara doktor ve sağlık personeli tarafından yapılan tıbbi müdahalelerdir.

KAN BASINCI NEDİR?

Kalbin kasılma ve gevşeme anında damar duvarına yaptığı basınçtır.

SOLUNUM DURMASI NEDİR?

Hareketlerinin durması nedeniyle vücudun yaşamak için ihtiyacı olan oksijenden yoksun kalmasıdır.

KALP DURMASI NEDİR?

Bilinci kapalı kişide kalp atımının olmaması durumudur.

YARA NEDİR?

Bir travma sonucu deri ya da mukozanın bütünlüğünün bozulmasıdır.

NABİZ NEDİR?

Kalp atımlarının atardamar duvarına yaptığı basıncın damar duvarında parmak uçlarıyla hissedilmesinedir.

KANAMA NEDİR?

Damar bütünlüğünün bozulması sonucu kanın damar dışına (vücudun içine veya dışına doğru) doğru akmasıdır.

SOLUNUM TEMEL YAŞAM DESTEĞİ NEDİR?

Yaşam kurtarmak amacı ile hava yolu açıklığı sağlandıktan sonra, solunumu ve/veya kalbi durmuş kişiye yapay solunum ile akciğerlerine oksijen gitmesini, dış kalp masajı ile de kalpten kan pompalanmasını sağlamak üzere yapılan ilaçsız müdahalelerdir.

HAVA YOLU TIKANIKLIĞI NEDİR?

Hava yolunun, solunumu gerçekleştirmek için gerekli havanın geçişine engel olacak şekilde tıkanmasıdır. tıkanma tam tıkanma ya da kısmi tıkanma şeklinde olabilir.

YANIK NEDİR?

Herhangi bir ısıya maruz kalma sonucu oluşan doku bozulmasıdır.

- 1.derece; derinin en üst bölümü etkilenmiş.
- 2.derece; derinin orta kısmına kadar etkilenmiş.
- 3.derece; kas sinir doku hepsi yanmış.

AÇIK KIRIK NEDİR?

Deri bütünlüğü bozulmuş olan kırıklardır.

SICAK ÇARPMASI NEDİR?

Yüksek derece ısı ve nem sonucu vücut ısısının ayarlanamaması sonucu ortaya bazı bozukluklardır.

KIRIK NEDİR?

Kırık, kemik bütünlüğünün bozulmasıdır.

DONMA (DONUK) NEDİR?

Aşırı soğuk nedeni ile soğuğa maruz kalan bölgeye yeterince kan gitmemesi ve dokularda kanın pıhtılaşması ile dokular da hasar oluşmasıdır.

SARIZ **MEYBEK**

ÇIKIK NEDİR?

Eklem yüzeylerinin kalıcı olarak ayrılmasıdır.

BURKULMA NEDİR?

Eklem yüzeyinin anlık olarak ayrılmasıdır.

BAYILMA NEDİR?

Kısa süreli, yüzeysel ve geçici bilinç kaybıdır.

BİLİNÇ BOZUKLUĞU BİLİNÇ KAYBI NEDİR?

Beynin normal faaliyetlerindeki bir aksama nedeni ile uyku halinden başlayarak (=bilinç bozukluğu), hiçbir uyarıya cevap vermeme haline kadar giden (=bilinç kaybı) bilincin kısmen ya da tamamen kaybolması halidir.

HAVALE NEDİR?

Sinir sisteminin merkezindeki bir tahriş (irritasyon) yüzünden beyinde meydana gelen elektriksel boşalmalar sonucu, vücudun adale yapısında kontrol edilemeyen kasılmalara denir.

KAN ŐEKERİ DÜŞÜKLÜĞÜ NEDİR?

Herhangi bir nedenle vücutdaki glikoz seviyesinin düşmesidir.

BOĐULMA NEDİR?

Vücutta dokulara yeterli oksijen gitmemesi sonucu dokularda bozulma meydana gelmesidir.

ZEHİRLENME NEDİR?

Vücuda zehirli (toksik) bir maddenin girmesi sonucu normal fonksiyonların bozulmasıdır.

ŞOK NEDİR?

Kalp-Damar sisteminin yaşamsal organlara uygun oranda kanlanma yapamaması nedeniyle ortaya çıkan ve tansiyon düşüklüğü ile seyreden bir akut dolaşım yetmezliğidir.

KOMA NEDİR?

Yutkunma ve öksürük gibi reflekslerin ve dışarıdan gelen uyarılara karşı tepkinin azalması ya da yok olması ile ortaya çıkan uzun süreli bilinç kaybıdır.

KAPALI KIRIK NEDİR?

Deri altında kemik bütünlüğü bozulmuştur.

KIRIK NEDİR?

Kemik bütünlüğünün bozulması

ÇIKIK NEDİR?

Kemiğin eklem yüzeylerinden çıkıp bir daha geri gelmemesi.

BURKULMA NEDİR?

Kemiğin eklem yüzeylerinden anlık olarak çıkıp geri gelmesi

KIRIK, ÇIKIK, BURKULMA DIKKAT EDİLECEK HUSUSLAR;

Bölge hareket ettirilmez.

Bulunduğu gibi sabitlenir (atellenir) alt ve üst eklemi içine alacak şekilde sabitlenir.

Kalp seviyesinin üzerinde tutulur.

YARA NEDİR?

Deri veya mukoza bütünlüğünün bozulması. Yaralanmalarda dikkat edilecekler; Saplanan cisim çıkarılmaz sabitlenir.

Kişi tetanoz konusunda uyarılır.

Çok kanama var ise şok pozisyonu verilir.

BAYILMA NEDİR?

Kısa süreli yüzeysel geçici bilinç kaybı. (Bayılana şok pozisyonu verilir.)

KOMA NEDİR?

Uzun süreli bilinç kaybıdır. Hastanın refleksi yoktur. (Yani bilinç yok solunum var= Kurtarma pozisyonu verilir.)

Ateşli havale de ilk yardım;

Bebek - çocuk ıslak nemli bir beze sarılır kurtarma pozisyonunda kasılmaları engellenmesine acile götürülür.

SARIZZEYBEK